

โครงการวิจัย การพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเลย

Developing Students for the 21st Century Skills : by
Participatory Action Research : Case study at School
Under Loei Primary Educational Service Area Office

ชื่อคณะผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา อินทุสมิตและคณะ

ปีที่ทำวิจัยเสร็จ 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) สร้างแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 2) ปฏิบัติการตามแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 และ 3) เพื่อประเมินแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (ตามวงจร D-A-M-R) กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 7 คน ครูจำนวน 38 คน นักเรียน จำนวน 441 คน ผู้ปกครอง จำนวน 441 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 49 คน และผู้แทนชุมชน จำนวน 70 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสอบถาม และการสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประเมินแนวทางในการพัฒนาโดยเกณฑ์ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง

ผลการวิจัย พบว่า

1. แนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเลย มีแนวทางในการพัฒนานักเรียนดังนี้ 1) การพัฒนาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน ให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน 2) การพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล การวิเคราะห์ข้อสอบ NT(LNR), O-NET และ PISA 3) การพัฒนาครูให้มีความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อจัดการเรียนรู้ 4) การพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Based Learning : PBL) 5) การพัฒนาทักษะนักเรียนด้าน ICT 6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู (PLC) และ 7) การมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และพบว่า โครงการย่อยแต่ละโครงการมีแนวทางในการพัฒนาที่เน้นตามบริบทของโครงการทั้ง 4 ดังนี้ โรงเรียนเครือข่ายแก่งจันทร์ เน้นกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ทักษะอาชีพเป็นฐาน โรงเรียนบ้านหนองดอกบัว เน้นกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์เป็นฐาน โรงเรียนเจียรนวนนท์อุทิศ 4 เน้นกระบวนการคิดเป็นฐาน และโรงเรียนบ้านแก่งเกลี้ยง เน้นนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐาน ในการพัฒนานักเรียน

2. การปฏิบัติการตามแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเลย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (NT) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (O-NET) มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน ได้แก่ 1) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา 2) ทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม 3) ทักษะความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ 4) ทักษะการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ 5) ทักษะคอมพิวเตอร์ และสารสนเทศการสื่อสาร และ 6) ทักษะอาชีพ มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขึ้นกว่าที่ผ่านมา

3. ผลการประเมินแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเลย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และจากแบบสำรวจความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความมั่นใจในตัวเองและกล้าแสดงออกมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนานักเรียน/ทักษะนักเรียนในศตวรรษที่ 21/การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ABSTRACT

The participatory action research (D-A-M-R cycle) entitled “Developing students for the 21st century skills by participatory action research : a case study at schools under Loei Primary Educational Service Area Office” which the research purposes were 1) to construct the development approaches of students for the 21st century skills, 2) to perform the development approaches, and 3) to evaluate the development approaches of students for the 21st century skills. The research target consisted of 7 principals, 38 teachers, 441 students, 441 parents, 49 school board committee and 70 community leaders. The data were gathered by focus group discussion, in-depth interview, observe and a questionnaire. The qualitative data were analyzed by content analysis whilst the quantitative data were analyzed to obtain frequency, percentage, mean and standard deviation. The model was evaluated by the usefulness, feasibility, suitability and correctness criteria.

The result synthesized by the researcher were as follows :

1. The development approaches of students for the 21st century skills of Schools under Loei Primary Educational Service Area Office was obviously found that : 1) the role development of the school board committee, parents and community should realize their roles, 2) teachers should be developed into the analysis of individual learner, NT (Literacy, Numeracy and Reasoning ability : LNR), O-NET and PISA Test, 3) teachers should be developed into ICT literacy for learning management, 4) moreover, teachers should be enhanced the learning management of Project Based Learning : PBL, 5) teachers should enhance the students for ICT, 6) teachers should operate the professional learning community (PLC), and 7) the principals should be instructional leadership And found that sub-project development approaches focused on their context, Kangjan network school focused on work based learning skills (WBL), Ban Nhongdokbua school focused on information technology and computer skills (ICT), Jiarawanon-utis 4 focused on developed thinking ability based learning. And Ban kang kleng school focused on philosophy of sufficiency economy base learning for students development.

2. The operate of the draft of the development approaches was clearly revealed that the average of the achievement of Prathomsuksa 3 students’ NT and Prathomsuksa 6’s O-NET was higher than last year. The higher average of the 21st century skills developed were 1) the critical thinking and problem solving, 2) the creativity and innovation, 3) the collaboration, teamwork and leadership, 4) the communications, information and media literacy, 5) the computing and ICT literacy and 6) career skill.

3. For the evaluation of the development approaches, the result evidently showed that the overall aspect of the evaluation was found at a high level. By aspect found that the usefulness was the highest mean. Besides, the students' satisfaction survey was indicated that their self confidence and assertiveness which was found at the highest level.

keywords : Developing Students/Students For 21st Century Skills/ Participatory Action
Research